RAPPORT TER TERECHTZITTING
in zaak C-116/91 *

I — De feiten en het procesverloop

1. *De toepasselijke communautaire bepalingen*

Verordening (EEG) nr. 3820/85 van de Raad van 20 december 1985 tot harmonisatie van bepaalde voorschriften van sociale aard voor het wegvervoer (PB 1985, L 370, blz. 1, hierna: „verordening nr. 3820/85") strekt ertoe, de dispariteiten die de mededingingsvoorwaarden in de sector wegvervoer kunnen vervalsen, op te heffen en de arbeidsvoorwaarden en de verkeersveiligheid te verbeteren. Te dien einde stelt zij regels vast betreffende onder meer de minimumleeftijd van bestuurders, rijtijden, onderbrekingen en rusttijden en de wijze van beloning van bestuurders.

Krachtens artikel 2 van verordening nr. 3820/85 zijn die regels van toepassing op het wegvervoer binnen de Gemeenschap. Onder „wegvervoer" wordt verstaan „iedere verplaatsing over voor openbaar gebruik toegankelijke wegen in lege of beladen toestand, van een voertuig, bestemd voor het vervoer van personen of goederen" (artikel 1, sub 1, van verordening nr. 3820/85). Krachtens artikel 4 van verordening nr. 3820/85 is echter het vervoer met bepaalde voertuigen van de werkingssfeer van de verordening uitgesloten. Zo is verordening nr. 3820/85 niet van toepassing op vervoer met voertuigen die bestemd zijn voor het goederenvervoer en waarvan het toegestane maximumgewicht niet meer dan 3,5 ton bedraagt (artikel 4, sub 1, van verordening nr. 3820/85).

Bovendien is krachtens artikel 4, sub 6, verordening nr. 3820/85 niet van toepassing op vervoer met

„voertuigen van de rioleringsdiensten, de diensten ter bescherming tegen overstromingen, of van de diensten van de water-, gas- en elektriciteitsvoorziening, de gemeentereiniging, de vuilnisophaling, de telegraaf en telefoon, de postzendingen, de radio-omroep, de televisie en de opsporing van radio- en televisiezend- en ontvangtoestellen".

Teneinde een doeltreffende controle op de nakoming van sommige bepalingen van verordening nr. 3820/85 mogelijk te maken, voorziet verordening (EEG) nr. 3821/85 van de Raad van 20 december 1985 betreffende het controleapparaat in het wegvervoer (PB 1985, L 370, blz. 8, hierna: „verordening nr. 3821/85") in de verplichte installatie van een apparaat, „tachograaf" genoemd, in voertuigen die bestemd zijn voor het vervoer over de weg van personen of van goederen en die in een Lid-Staat zijn ingeschreven. De tachograaf registreert op een blad de door het voertuig afgelegde afstand, de snelheid van het voertuig, de rijtijd, de overige werktijden en de beschikbaarheid van de bestuurder, de arbeidsonderbrekingen, de dagelijkse rusttijden alsook de opening van de kast die

* Procestaal: Engels.

het registratieblad bevat (bijlage I bij verordening nr. 3821/85).

Volgens artikel 3, lid 1, van verordening nr. 3821/85 is de installatie van een tachograaf in de in lid 4 van verordening nr. 3820/85 bedoelde voertuigen — waarop deze laatste verordening niet van toepassing is — niet verplicht.

2. *Het hoofdgeding en de prejudiciële vragen*

Als enige krachtens Section 7 van de Gas Act 1986 gemachtigde openbare gasleverancier heeft British Gas plc (hierna: „British Gas") een exclusief recht om via leidingen gas te leveren aan bepaalde gebouwen. Andere ondernemingen leveren gas aan gebouwen die buiten de werkingssfeer van het aan British Gas verleende exclusieve recht vallen en gebruiken daarvoor het net van British Gas.

Bovendien levert en verkoopt British Gas gastoestellen, zoals wandradiatoren en kooktoestellen. Zij doet dit in concurrentie met andere ondernemingen, ofschoon zij op dit gebied bepaalde bevoegdheden geniet en aan bijzonder toezicht is onderworpen.

De activiteiten van British Gas worden uitgeoefend door twee onderscheiden diensten, namelijk de technische dienst en de commerciële dienst, die grotendeels op regionale grondslag zijn georganiseerd. De technische dienst is verantwoordelijk voor alle aspecten van de gasdistributie, zoals de aanleg en het onderhoud van hoofdleidingen en het onderhoud van drukregelaars. De commerciële dienst bestaat uit een verkoopafdeling, die ermee belast is de verkoop van gas en gastoestellen aan het publiek te bevorderen, en een afdeling klantenservice, die zich bezighoudt met de installatie en het onderhoud van gastoestellen.

Ten tijde van de feiten exploiteerde British Gas 2 244 voertuigen in het kader van haar activiteiten. De meeste daarvan (1 601 voertuigen) werden door de technische dienst gebruikt voor het vervoer van voor zijn activiteiten noodzakelijke materialen en onderdelen (hierna: „technische produkten"), terwijl 372 voertuigen uitsluitend door de commerciële dienst werden gebruikt voor het vervoer van gastoestellen (hierna: „commerciële produkten") tussen toonzalen en depots van British Gas en woningen van klanten. De andere voertuigen (271 in getal) werden door beide diensten gebruikt voor het vervoer van technische en/of commerciële produkten, afhankelijk van de behoeften van de dienst.

De door die voertuigen gemaakte ritten zijn meestal zeer kort. De langste dagelijkse rit in de Southern Region (waar de betrokken feiten zich hebben voorgedaan) bedraagt 184 mijl. Gemiddeld leggen de voertuigen in de Southern Region iets meer dan 15 000 mijl per jaar en per voertuig af.

Op 8 juni 1990 werd een voertuig van British Gas aangehouden toen het kooktoestellen voor de sloop, een nieuw kooktoestel, boilers en gasmeters voor de sloop, gasflessen en dozen afval vervoerde. In de maanden mei en juni 1990 vervoerde datzelfde voertuig zowel technische als commerciële produkten. Het was niet met een tachograaf uitgerust.

British Gas werd door de Licensing Authority South Eastern Traffic Area (hierna: „SETA") vervolgd wegens het gebruik voor het vervoer van goederen over de weg van een voertuig dat niet met de in verordening nr. 3821/85 bedoelde tachograaf was uitgerust, hetgeen strafbaar is krachtens Section 97, lid 1, van de Transport Act 1968.

Voor de Petersfield Magistrates' Court betoogde British Gas, dat het betrokken voertuig was vrijgesteld van de verplichting met een tachograaf te zijn uitgerust krachtens artikel 3, lid 1, van verordening nr. 3821/85 juncto artikel 4, sub 6, van verordening nr. 3820/85. Volgens haar gold die vrijstelling voor ieder voertuig dat op het betrokken tijdstip werd gebruikt voor de door British Gas verzekerde diensten van de gasvoorziening, ongeacht de aard van de lading. SETA daarentegen betoogde voor de nationale rechter, dat de vrijstelling uitsluitend betrekking heeft op voertuigen die worden gebruikt in verband met de levering van gas, en zich niet uitstrekt tot die welke worden gebruikt voor het vervoer van gastoestellen. Volgens SETA zou de door British Gas voorgestane uitlegging van de betrokken bepalingen de doelstellingen van verordening nr. 3820/85 in gevaar brengen.

In die omstandigheden heeft de nationale rechter op 10 januari 1991 de behandeling van de zaak geschorst en het Hof de navolgende prejudiciële vragen gesteld:

„1) Gelden de vrijstellingsbepalingen van artikel 3 van verordening (EEG) nr. 3821/85 en artikel 4, sub 6, van verordening nr. 3820/85, voor zover zij van toepassing zijn op voertuigen van de diensten van de gasvoorziening, voor alle voertuigen voor goederenvervoer die het vastgestelde gewicht overschrijden, ongeacht de aard van de lading die zij op het betrokken tijdstip vervoeren, mits zij worden gebruikt door een onderneming waarvan een van de activiteiten bestaat in de aanleg of de exploitatie van een vast net, bestemd voor het verstrekken van een dienst aan het publiek op het gebied van de produktie, het vervoer en de distributie van gas, en mits zij worden gebruikt in verband met deze dienst, die het vervoer van middelen voor de aanleg, het herstel, het onderhoud, de installatie of het verbruik van de aldus verstrekte dienst omvat, met inbegrip van de levering en de installatie van gastoestellen?

2) Is de toepasselijkheid van die vrijstellingsbepalingen afhankelijk van de aard van de lading die het voertuig als bedoeld in vraag 1 op het betrokken tijdstip vervoert, en zo ja, strekt de vrijstelling zich uit tot:

a) voertuigen die uitsluitend worden gebruikt voor het vervoer van commerciële produkten;

b) voertuigen die worden gebruikt voor het vervoer van commerciële én technische produkten, en maakt het daarbij verschil of die produkten gelijktijdig dan wel gescheiden worden vervoerd;

c) voertuigen die uitsluitend worden gebruikt voor het vervoer van technische produkten?"

3. *Procedure voor het Hof*

De verwijzingsbeschikking van de Petersfield Magistrates' Court is op 23 april 1991 ter griffie van het Hof ingeschreven.

Krachtens artikel 20 van 's Hofs Statuut-EEG zijn schriftelijke opmerkingen ingediend door British Gas plc, vertegenwoordigd door D. Vaughan, QC, A. Geddes, Barrister, en C. E. H. Twiss, Solicitor; de regering van het Verenigd Koninkrijk, vertegenwoordigd door J. E. Collins, Assistant Treasury Solicitor, als gemachtigde; en de Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door X. Lewis en L. Gussetti, leden van haar juridische dienst, als gemachtigden.

Het Hof heeft, op rapport van de rechter-rapporteur en gehoord de advocaat-generaal, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan. Bij beslissing van 5 februari 1992 heeft het Hof krachtens artikel 95, leden 1 en 2, van het Reglement voor de procesvoering de zaak naar de Tweede kamer verwezen.

II — Bij het Hof ingediende schriftelijke opmerkingen

In hun schriftelijke opmerkingen hebben British Gas, de regering van het Verenigd Koninkrijk en de Commissie de twee vragen van de nationale rechter samen behandeld.

British Gas wijst erop, dat artikel 4 van verordening nr. 3820/85 verschillende criteria hanteert om de categorieën vervoer te karakteriseren waarop de bepalingen van die verordening niet van toepassing zijn. Die criteria betreffen onder meer het gebruik van het voertuig voor bepaalde diensten, de fysieke kenmerken van de voertuigen, het gebruik dat op het betrokken tijdstip daadwerkelijk van het voertuig wordt gemaakt, of de aard van de vervoerde lading. British Gas betoogt, dat de juiste draagwijdte van de in artikel 4 van verordening nr. 3820/85 bedoelde vrijstellingen enkel mag worden bepaald aan de hand van de criteria die artikel 4 vermeldt om het vrijgestelde voertuig te identificeren. Zo is bij de in artikel 4, sub 6, van verordening nr. 3820/85 bedoelde vrijstelling het gekozen criterium om de vrijgestelde voertuigen te identificeren de aard van de dienst waarvoor die voertuigen worden gebruikt. De aard van de door het voertuig meegenomen lading, die bij andere vrijstellingsbepalingen van verordening nr. 3820/85 (bij voorbeeld artikel 4, sub 9 en 13) een rol speelt, is irrelevant in het kader van artikel 4, sub 6.

In het geval van de diensten van de gasvoorziening zijn de in artikel 4, sub 6, van verordening nr. 3820/85 bedoelde categorieën vervoer, die welke worden verricht door een onderneming met als hoofdactiviteit de aanleg of de exploitatie van een vast net, bestemd voor het verstrekken van een dienst aan het publiek in verband met de produktie, het vervoer of de distributie van gas of de voeding van het net. Het vervoer van gastoestellen door een dergelijke onderneming valt onder de in artikel 4, sub 6, van verordening nr. 3820/85 bedoelde vrijstelling, op grond dat de verkoop en dus ook het vervoer van die toestellen tot de normale activiteiten van die onderneming behoort en dat, aangezien die toestellen noodzakelijk zijn voor het verbruik van gas en op fysieke en permanente wijze met het door de betrokken onderneming geëxploiteerde net verbonden zijn, de verkoop ervan verband houdt met de diensten van de gasvoorziening.

Voorts wijst British Gas erop, dat artikel 4, sub 6, in zijn huidige vorm niet vereist, dat de betrokken diensten door een overheidsorgaan worden verricht. Bovendien is niet vereist, dat het betrokken voertuig een dienstvoertuig is of dat het uitsluitend voor de diensten van de gasvoorziening wordt gebruikt. Het volstaat dat het in aanzienlijke of overwegende mate voor die diensten wordt gebruikt. De betrokken bepaling is herhaaldelijk gewijzigd, hetgeen tot een uitbreiding van haar werkingssfeer heeft geleid.

Een uitlegging die de werkingssfeer van artikel 4, sub 6, van verordening nr. 3820/85 zou beperken tot voertuigen die te allen tijde uitsluitend technische produkten vervoeren, zou administratieve moeilijkheden, rechtsonzekerheid en hogere kosten voor de verbruikers meebrengen.

Zij zou tot administratieve moeilijkheden leiden, omdat ieder voertuig dat thans voor het vervoer van technische én commerciële produkten wordt gebruikt, met een tachograaf zou moeten worden uitgerust, of dat anders bijkomende voertuigen zouden moeten worden gekocht voor het vervoer van een enkele categorie produkten.

Zij zou tot rechtsonzekerheid leiden, gezien de moeilijkheid, nauwkeurig de draagwijdte te bepalen van de uitdrukkingen „technische produkten" en „commerciële produkten" en dus ook van de verplichting voertuigen met een tachograaf uit te rusten. Het is moeilijk te bepalen, of voorwerpen zoals gasmeters of oude gastoestellen als „technische produkten" dan wel als „commerciële produkten" moeten worden beschouwd.

Ten slotte zou een uitlegging die de draagwijdte van de in artikel 4, sub 6, van verordening nr. 3820/85 bedoelde vrijstelling beperkt tot voertuigen die te allen tijde uitsluitend technische produkten vervoeren, British Gas verplichten alle andere voertuigen die zij exploiteert, met een tachograaf uit te rusten en enkele bijkomende voertuigen te kopen met het oog op de stillegging van voertuigen voor het onderhoud van hun tachograaf. Het enige alternatief zou zijn, de voertuigen slechts voor het vervoer van één categorie produkten te gebruiken, hetgeen British Gas zou verplichten een aanzienlijk aantal bijkomende voertuigen te kopen en haar zou beletten, de voertuigen die zij bezit, optimaal te gebruiken. Bijgevolg zou die uitlegging in ieder geval een kostenverhoging meebrengen

voor British Gas en dus ook voor de verbruiker.

Voorts betoogt British Gas, dat de door haar in overweging gegeven uitlegging van artikel 4, sub 6, van verordening nr. 3820/85 — die in overeenstemming is met de in verordening nr. 3820/85 neergelegde beginselen (zie met name de eerste overweging van de considerans van de verordening) en waarnaar het Hof met name in de arresten van 6 december 1979 (zaak 47/79, Nehlsen, Jurispr. 1979, blz. 3639) en 11 juli 1984 (zaak 133/83, Scott, Jurispr. 1984, blz. 2863) verwijst — de verwezenlijking van de doelstellingen van die verordening niet in gevaar brengt, gezien de feitelijke en juridische context waarin British Gas werkzaam is.

Wat de juridische context betreft, wijst British Gas erop, dat de nationale bepalingen, van toepassing op het besturen van andere voertuigen dan die waarvoor de communautaire regeling geldt, door bestuurders die het grootste deel van hun werkdag aan het besturen van die voertuigen besteden [1], de rijtijd op een met verordening nr. 3820/85 vergelijkbare wijze beperken. Met betrekking tot de feitelijke context waarin zij werkzaam is, beklemtoont British Gas, dat het grote aantal depots waarover zij beschikt, lange ritten of overdreven rijtijden erg onwaarschijnlijk maakt. Gezien deze feitelijke en juridische context is British Gas van mening, dat die factoren eraan in de weg staan dat zij ten opzichte van andere ondernemingen enig concurrentievoordeel heeft, buiten het vermijden van de kosten van installatie en onderhoud van tachografen.

Mitsdien geeft British Gas in overweging, de eerste vraag van de nationale rechter bevestigend te beantwoorden. Zij geeft in overweging de tweede vraag ontkennend te beantwoorden en te verklaren dat de vrijstelling niet van de op het betrokken tijdstip vervoerde lading afhangt; indien zij wèl daarvan afhangt, dienen de onderdelen a, b en c van de tweede vraag bevestigend te worden beantwoord.

Om te beginnen stelt het *Verenigd Koninkrijk*, dat artikel 4, sub 6, van verordening nr. 3820/85, dat een vrijstelling van het bepaalde in die verordening en verordening nr. 3821/85 bevat, strikt moet worden uitgelegd met inachtneming van de door die verordeningen nagestreefde doelstellingen.

De in artikel 4, sub 6, van verordening nr. 3820/85 bedoelde vrijstelling is enkel van toepassing op het vervoer met een voertuig dat op het betrokken tijdstip uitsluitend wordt gebruikt in verband met de levering van gas aan verbruikers. Zij is niet van toepassing op vervoer met een voertuig dat op het betrokken tijdstip geheel of gedeeltelijk wordt gebruikt in verband met de verkoop van gastoestellen. Tot staving van deze uitlegging voert de regering van het Verenigd Koninkrijk drie argumenten aan.

1 — Het gaat om de sections 95 en 96 van de Transport Act 1968, zoals gewijzigd bij de Drivers' Hours (Goods Vehicles) (Modifications) Order 1986 S. I. 1495 en bij de Drivers' Hours (Harmonisation with Community Rules) Regulations 1986 S. I. 1458.

In de eerste plaats blijkt uit de bewoordingen van artikel 4, sub 6, dat dit doelt op vervoer met voertuigen gebruikt in verband met het verstrekken van belangrijke diensten aan het publiek of het vervullen van wezenlijke overheidstaken, en niet op vervoer met voertuigen gebruikt in verband met kleinhandelsactiviteiten.

In de tweede plaats zou een ruime uitlegging van die bepaling tot gevolg hebben, dat de voertuigen van een groot aantal openbare en particuliere ondernemingen (en met name die gebruikt in verband met de verkoop van gastoestellen, elektrische toestellen, telefoon- en televisietoestellen) van de werkingssfeer van de verordeningen nrs. 3820/85 en 3821/85 zouden worden uitgesloten. Derhalve zou een dergelijke uitlegging de verkeersveiligheid, en dus een van de doelstellingen van de verordeningen nrs. 3820/85 en 3821/85, in gevaar brengen.

In de derde plaats is de verkoop van gastoestellen een activiteit die organisaties als British Gas in concurrentie met andere ondernemingen uitoefenen. Bovendien kost de installatie van een tachograaf in een voertuig tussen 300 en 500 UKL. Bijgevolg zouden, indien de in artikel 4, sub 6, van verordening nr. 3820/85 bedoelde vrijstelling van toepassing zou zijn op het vervoer van door organisaties als British Gas verkochte gastoestellen en het voertuig op het betrokken tijdstip ook in verband met de levering van gas werd gebruikt, dergelijke organisaties een concurrentievoordeel genieten ten opzichte van andere ondernemingen die ook gastoestellen verkopen, maar geen gas leveren. Dat zou in strijd zijn met een ander door de harmonisatie van bepaalde voorschriften van sociale aard voor het wegvervoer nagestreefd doel, namelijk de gelijkheid van mededingingsvoorwaarden tussen de vervoersondernemingen (zie arrest van 28 november 1978, zaak 97/78, Schumalla, Jurispr. 1978, blz. 2311, r. o. 3).

Mitsdien geeft de regering van het Verenigd Koninkrijk in overweging, de vragen van de nationale rechter te beantwoorden als volgt:

„De vrijstelling in artikel 4, sub 6, van verordening nr. 3820/85 (van toepassing krachtens artikel 3 van verordening nr. 3821/85) moet, waar zij spreekt van ‚(...) vervoer met voertuigen van de (...) diensten van de (...) gasvoorziening' aldus worden uitgelegd, dat zij enkel van toepassing is op vervoer met een voertuig (boven het vastgestelde gewicht) dat op het betrokken tijdstip uitsluitend wordt gebruikt in verband met de levering van gas aan verbruikers, en niet op vervoer met een voertuig dat op het betrokken tijdstip uitsluitend of gedeeltelijk wordt gebruikt in verband met de verkoop van gastoestellen aan verbruikers. Bijgevolg is de vrijstelling niet van toepassing wanneer een organisatie als British Gas, die gemachtigd is gas door buizen te leveren aan alle gebouwen in Groot-Brittannië, op het betrokken tijdstip een voertuig geheel of gedeeltelijk gebruikt voor wat in wezen kleinhandelsactiviteiten zijn. Om te bepalen of de afwijking van toepassing is, moet worden gelet op de aard van de lading die op het betrokken tijdstip door het voertuig wordt vervoerd."

De *Commissie* wijst er om te beginnen op, dat de verordeningen nrs. 3820/85 en 3821/85 ertoe strekken, de sociale bescherming van de bestuurders te verzekeren, de

verkeersveiligheid te verbeteren en de disparitеiten die de mededingingsvoorwaarden in de sector wegvervoer kunnen vervalsen, op te heffen.

Onder verwijzing naar de arresten van 6 december 1979 (Nehlsen) en 11 juli 1984 (Scott), reeds aangehaald, voert zij aan, dat de draagwijdte van de vrijstellingen van die verordeningen moet worden bepaald aan de hand van de doelstellingen van die verordeningen en de juridische context van die vrijstellingen. Daar verordening nr. 3820/85 bedoeld is om de bestaande bepalingen te versoepelen, zonder dat dit ten koste gaat van de beoogde doelstellingen (zoals blijkt uit de eerste overweging van de considerans van verordening nr. 3820/85), moeten de in die verordening bedoelde vrijstellingen strikt worden uitgelegd, zodat de doelstellingen van de betrokken sociale regeling niet in gevaar worden gebracht. Dat beginsel wordt bevestigd door de arresten van 6 december 1979 (Nehlsen) en 11 juli 1984 (Scott), reeds aangehaald. In dat verband, en onder verwijzing naar het arrest Scott, is de Commissie van mening, dat een strikte uitlegging wordt gerechtvaardigd door het feit, dat voertuigen gebruikt voor het vervoer van technische en commerciële produkten geen permanente kenmerken vertonen die verzekeren dat zij uitsluitend worden gebruikt voor vervoer dat onder de in artikel 4 van verordening nr. 3820/85 bedoelde vrijstelling valt.

Wanneer voertuigen gebruikt voor het vervoer van technische en commerciële produkten commerciële produkten vervoeren, zijn zij bezig met een activiteit die British Gas in concurrentie met andere ondernemingen uitoefent.

De in artikel 4, sub 6, van verordening nr. 3820/85 bedoelde vrijstelling hangt niet af van de aard van de activiteit van de eigenaar of exploitant, maar van het werkelijke gebruik van het voertuig. De vrijstelling ziet op voertuigen die worden gebruikt in verband met activiteiten waarbij de mededinging geen enkele rol speelt, met het oog op het verstrekken van een bijzondere dienst of voorziening aan het publiek. De andere in artikel 4 bedoelde vrijstellingen, en met name die sub 5, 7, 8, 11 en 12, berusten op dezelfde gedachte. Bovendien heeft het Hof in voornoemd arrest Nehlsen de in de toenmalige communautaire regeling [2] bedoelde vrijstelling ten gunste van „door andere overheidsinstanties voor openbare diensten gebruikte voertuigen" aldus uitgelegd, dat zij uitsluitend betrekking had op omstandigheden waarin de mededinging geen enkele rol speelde.

In het licht van wat voorafgaat, is de Commissie van mening, dat de in artikel 4, sub 6, van verordening nr. 3820/85 bedoelde vrijstelling uitsluitend betrekking heeft op voertuigen gebruikt voor activiteiten die verband houden met de produktie van gas, de toevoer (dat wil zeggen het vervoer van gas door een hogedrukleiding) of de distributie ervan (dat

2 — Verordening (EEG) nr. 543/69 van de Raad van 25 maart 1969 tot harmonisatie van bepaalde voorschriften van sociale aard voor het wegvervoer (PB 1969, L 77, blz. 49), zoals gewijzigd bij verordening (EEG) nr. 2827/77 van de Raad van 12 december 1977 (PB 1977, L 334, blz. 1).

wil zeggen het vervoer van gas door een regionale of plaatselijke leiding met het oog op de levering aan de verbruiker) en het onderhoud van de daartoe benodigde installaties. Daarentegen is het gebruik van een voertuig in verband met activiteiten waarbij de onderneming in concurrentie treedt met andere ondernemingen die zich niet met de produktie, toevoer of distributie van gas bezighouden, uitgesloten van de werkingssfeer van die vrijstelling. In het onderhavige geval betekent dit, dat de voertuigen gebruikt voor het vervoer van technische en commerciële produkten, met een tachograaf moeten zijn uitgerust, en dat dit apparaat moet worden gebruikt wanneer de vervoerde lading commerciële produkten omvat.

Mitsdien geeft de Commissie in overweging, de vragen van de nationale rechter te beantwoorden als volgt:

„1) De verordeningen (EEG) nrs. 3820/85 en 3821/85 van de Raad tot harmonisatie van bepaalde voorschriften van sociale aard voor het wegvervoer en betreffende het controleapparaat in het wegvervoer zijn van toepassing op alle voertuigen gebruikt voor vervoer dat niet volledig en uitsluitend betrekking heeft op de produktie, de toevoer of de distributie van gas en het onderhoud van de daartoe benodigde installaties, ongeacht of de eigenaar of exploitant van de voertuigen hoofdzakelijk dergelijke activiteiten uitoefent.

2) De in artikel 4, sub 6, van verordening (EEG) nr. 3820/85 en in artikel 3 van verordening (EEG) nr. 3821/85 bedoelde vrijstelling doelt op voertuigen gebruikt voor vervoer dat volledig en uitsluitend betrekking heeft op de produktie, de toevoer of de distributie van gas en het onderhoud van de daartoe benodigde installaties."

J. L. Murray
rechter-rapporteur